

Π Ο Λ Ι Τ Η Σ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐνταῦθα	ἔτησίᾳ	φρ.	10
Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι...	»	»	12
Διὰ τὰ δημόσ. καὶ δημ. γραφεῖα.....	»	»	15
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν γένει	»	»	16

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Διὰ τὰ δικαστικά ἔγγραφα ἐν γένει ὁ στίχος.....λεπ. 20
 Διὰ διατριβὰς, εἰδοποιήσεις κλπ. κατ' ἀποκοπὴν.

Εὖγε τῷ λαῷ τῶν Ἀθηνῶν. Ὅσα θέλουν ἄς λέγουν δι' αὐτόν· εἰμπορεῖ νὰ ἔχη καὶ κακίας τινὰς ἔχει ὅμως πλείονας ἀρετάς· ἔχει θάρρος, ἔχει ζῶην, ἔχει εὐγνωμοσύνην, ἐν οἷς ὑστερεῖ ἐνίοτε ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν. Εὐκόλως καὶ προθύμως ἐξεγείρεται ὑπὲρ τοῦ καλοῦ, ὑπὲρ τοῦ δικαίου χωρὶς ποτε νὰ ἐμποδίζηται οὔτε ἀπὸ τὰς πολιτικὰς διαιρέσεις, οὔτε ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς τῆς ἐξουσίας. Ὅσάκις τῷ δίδεται ἀφορμὴ ἀποδεικνύει ὅτι οὔτε εὐκόλως κολαφίζεται ἀλλὰ καὶ τάχως ἐκδικεῖται τὴν ὕβριν, ἔστω καὶ ἂν αὕτη προσετρίβη αὐτῷ ὑπὸ Πρωθυπουργοῦ. Πάντες ἐνθυμούμεθα ὅτι μετὰ τὰ ἐν τοῖς συνόροις συμβάντα οὔτε τὰ τηλεγραφήματα, οὔτε αἱ διατριβαί, οὔτε οἱ ἐπιτήδαιοι ἴσχυσαν νὰ ἀποδώσουν τὴν τιμὴν τῆς σωτηρίας τῆς ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος εἰς τοὺς ὕμνηθεντας, διότι ἡ ἀληθὴς φήμη ἢ ἐκ τῶν σπλάγχων τοῦ λαοῦ ἐξερχομένη ἡρέμα μὲν καὶ ἀθορύβως ἀλλ' ἀποτελεσματικῶς διεθρύλησε ἀνὰ ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τὸ ὄνομα τοῦ γενναίου συνταγματάρχου Λεωνίδα Πετροπουλάκη, μολονότι οὗτος ὡς ἀληθὴς στρατιώτης ἐπιώπησε καὶ τοῖς φίλοις αὐτοῦ ἐπέβαλε σιωπὴν. Ἰδίᾳ ὁ λαὸς τῆς Πρωτευούσης μετ' ἀγαλλιάσεως προέφερε τὸ ὄνομά του καὶ διὰ τῆς δημοσιογραφίας ὅλων τῶν πολιτικῶν ἀποχρώσεων παρεκάλεσε τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Τρικούπη νὰ μετέθετε τότε εἰς Ἀθήνας τὸν πρόμαχον τῆς τιμῆς τῶν Ἑλληνικῶν ὀπλῶν. Ὁ κ. Πρόεδρος ὅμως τῆς Κυβερνήσεως εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς εὐφημίας, εἰς ὅλας τὰς παρακλήσεις ἀπήντησε δι' ὕβρεως. Ἀμέσως διέταξε τὴν εἰς Καλάμας ἀποπομπὴν του, ἀπηγόρευσε δὲ ῥητῶς καὶ τὴν διὰ Πειραιῶς διάβασίν του. Προχθὲς ὅμως ἡ ὕβρις ἀνταπεδόθη σὺν τόκῳ τῷ κ. Πρωθυπουργῷ. Τὴν 3 1/2 μ. μ. τῆς παρελθούσης Κυριακῆς πλῆθος πολὺ ἅμα μαθὼν τὴν ἀφίξιν τοῦ κ. Πετροπουλάκη, συνέρρευσε ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς Ὀμονοίας καὶ μεταβὰν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Στέμματος ἔνθα εἶχε καταλύσει, διὰ τοῦ ζωηροῦ καὶ θαρραλέου Κωνσταντίνου Ἀργυ-

πούλου τέως βουλευτοῦ Ἄνδρου προσεφώνησεν αὐτῷ τὸ «ὡς εὖ παρέστη» εἰς ὃ ὁ γενναῖος συνταγματάρχης ἀπήντησεν καταλλήλως. Ἴδου δὲ πῶς περιγράφει ταῦτα ἡ «Νέα Ἐφημερίς» :

Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Χθὲς περὶ τὴν 3 1/2 μ. μ. ὦραν λαὸς πολὺς συνέρρευσε ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς Ὀμονοίας ἵνα μεταβῆ καὶ χαιρετίσῃ τὸν ἄρτι ἀφικόμενον συνταγματάρχην κ. Λεωνίδα Πετροπουλάκην, τὸν γενναῖον ἀρχηγὸν τῆς κατὰ τὰ σύνορα κρατερῆς ἀμύνης. Ἡ ἀστυνομία, δὲν εἰσέβρομεν ἂν ἐν γνώσει ἢ μὴ τοῦ ἀβερφονος ὅλως καὶ εἰρηνικωτάτου σκοποῦ τῆς συναθροίσεως, παρέστη ὅλη ἐκεῖ διὰ τοῦ διευθυντοῦ, (παρὰ μένοντος πλησίον εἰς καφετεῖον), τῶν ἀστυνόμων, κλητῆρων καὶ ἄλλων μετημφισμένων μετὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ ἠθέλησε νὰ διαλύσῃ τὸν λαὸν κατὰ παράβασιν ρητῶν ἀρθρῶν τοῦ συντάγματος, ἀλλὰ μετὰ τινα λογομαχίαν πρὸς πολίτας γενναῖον ἀντιτάξαντας θάρρος εἰς τὴν ἀθαιρείαν τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἀνθισταμένων καὶ ὅτε τοῖς ἐγένετο γνωστὸς ὁ σκοπὸς τῆς συναθροίσεως, δὲν κατίσχυσαν καὶ ὁ λαὸς μετὰ περιφρονήσεως ἀποβλέψας εἰς τὴν τοιαύτην ἐκνομον ἐνέργειαν τῆς ἐξουσίας ἐνδεικνύουσαν τετραγαμμένην συνείδησιν, συνεσπειρώθη περὶ τὴν ἐξέδραν τῆς μουσικῆς ἐφ' ἧς ἀνέβη ὁ κ. Κ. Ἀογυρόπουλος, τέως βουλευτῆς Ἄνδρου, ὅστις δι' ὀλίγων ἐξηγήσας τὸν σκοπὸν τῆς συναθροίσεως ἐπρότεινε τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς ὀνομάσθη δὲ τοιαύτη πενταμελής, ἧτις νὰ προσφωνήσῃ τῷ κ. Πετροπουλάκῃ. Ἠσύχως εἶτα καὶ ἐν τάξει ὅλος ὁ λαὸς, πεντακισχίλιοι περίπου πολῖται πάσης τάξεως, ἐπιστήμονες, δημοσιογράφοι, πολιτικοὶ καὶ κυρίως βιομήχανοι, διηυθύνθησαν, ἡγουμένης τῆς ἐπιτροπῆς, πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ «Στέμματος» ἐν ᾧ διαμένει ὁ κ. Πετροπουλάκης, ὅλη δὲ ἡ πρὸ τῆς Τραπεζῆς ἐκεῖ εὐσεῖα πλατεία ἐπληρώθη. Εἰς τὰς ζητοκραυγὰς τοῦ πλήθους ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἐξώστην ὁ περικληθὲς συνταγματάρχης ἀρενωπὸς τὴν φυσιογνωμίαν καὶ ἠλιοκαῆς. Ὁ κ. Ἀογυρόπουλος τότε, κατασιγῶν τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους, ἀπετάθη πρὸς τὸν συνταγματάρχην καὶ προσεφώνησε ταῦτα :

Συνταγματάρχα,

Ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν καθήκον πατριωτικὸν ἐκπληρᾶν προσέρχεται ἵνα εἰπῇ ὑμῖν τὸ «ὡς

εὐ παρέστης», χαιρετίζων ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν τὸν γενναῖον ἀρχηγὸν τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, τοῦ τιμησατος τὰ ὄπλα τῆς πατρίδος καὶ ρικηφόρος ἀμυναμένου τοῦ πατρίου ἐδάφους. Ἐκφράζει δ' ἅμα τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ ἀνδρεῖος πρόμαχος τῆς τιμῆς τῆς πατρίδος, ὁ ἀντιτάξας ἀτρόμητος τὰ στήθη αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς μεγαλομάρτυρος Κρήτης καὶ τὴν ἀμυναὴν τῶν συνόρων, θέλει ἐπίσης προβάλλει τὸ ἀνδρικόν αὐτοῦ θάρρος, εἰ ποτε παραστῆ ἀνάγκη, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Ἐπὶ τούτοις εὐγνωμόνως σοὶ προσφωνεῖ, γενναῖε συνταγματάρχᾳ!»

Ζωηρὰ ζητωκραυγαί ὑπὲρ τοῦ συνταγματάρχου συμπλήρωσαν τὴν προσφώνησιν πρὸς ἣν ὁ κ. Πετροπουλάκης ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

Κύριοι,

Εὐχαριστῶ πολὺ πάντας τοὺς συναθροισθέντας διὰ τὴν ἐγκάρδιαν ἀγάπην, ἣν μοὶ ἐκδήλοιτε καὶ ἣτις θέλει μείνει ἀνεξάλειπτος ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ἐγὼ τε καὶ ὁ ὑπ' ἐμὲ στρατός οὐδὲν πλέον ἐπράξαμεν ἢ ἀπλοῦν καθήκον ὑπὲρ τῆς προσφιλοῦς πατρίδος, πέπεισμαι δ' ὅτι ἐν μελλούσαις περιστάσεσι καὶ ὑπὸ αἰσιωτέροισι οἰωνοῖς ὁ ἡμέτερος στρατός θέλει δεῖξει ὅτι εἶνε γνήσια τέκνα τῶν προγόνων μας. Ἐπίσης μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι ὅπως ὡς στρατιώτης ἐξεπλήρωσα τὸ καθήκον μου, τὸ αὐτὸ θέλω πράξει ἐν οἰωδῆποτε σημείῳ ἢ θέσει ἠθελον εὐρεθῆ ὑπὲρ τῆς φιλότατης πατρίδος. Ἡ ἐκδήλωσις δὲ αὕτη κραταίονει τὴν ἐμὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἐν ἑαυτῇ τοιαῦτα στοιχεία, τὰ ὁποῖα δύνανται ἐν οἰαδῆποτε παρυσιασθησομένη ἀνάγκῃ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ἑαυτῶν πατρίδα. Παρακαλῶ πάντας ἵνα μετ' ἐμοῦ ἀναφωνήσητε: Ζήτω τὸ ἔθνος, ζήτω ὁ βασιλεὺς.

Ὁ λαὸς μιᾶ φωνῇ ἀνεκραύγασε ζήτω τὸ ἔθνος καὶ μετ' ὀλίγον ἠσπύχως πάλιν διελύθη, πολλοὶ δ' ἀνῆλθον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐχαιρέτισαν τὸν κ. συνταγματάρχην.

Τὸ γεγονός τοῦτο τοιαύτης ὑποδοχῆς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ πρὸς τοιοῦτον ἄνδρα, ἐνῶ κυβερνώσιν οἱ γνωστοὶ ἐκεῖνοι εἰπόντες τόσα συκοφαντικὰ περὶ στρατοῦ ἐν τῇ βουλῇ καὶ κατόπιν διὰ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν θελήσαντες νὰ καταπνίξωσι τὸ ἐξεγερθὲν γενναῖον φρόνημα ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἐρρωμένης ἀμύνης τῶν συνόρων, ἔχει μεγάλην σημασίαν καὶ θὰ τὸ συλλογισθῶσι πολὺ ἐκεῖνοι οἵτινες πρέπει νὰ τὸ συλλογισθῶσι.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Ἐορταζόντων αὔριον τῶν ἐργατῶν τοῦ τυπογραφείου, ἐκδίδεται σήμερον τὸ φύλλον ἡμῶν,

— Οὔτε σήμερον δυνάμεθα ν' ἀναγγεῖλωμεν τὸν ὀριστικὸν καταρτισμὸν οὐδετέρου τῶν συνδυασμῶν τοῦ νομοῦ Κυκλάδων. Πλείονα προσκόμματα παρενεβάλλοντο ἄχρι τοῦδε εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἀντιπολιτευομένου συνδυασμοῦ, ἥδη ὁμως ἐλπίζεται ὅτι ταχέως πάντα ἀρθήσονται, ὅλας δὲ τὰς ραδιουργίας τῆς παρέας θὰ τὰς πάρῃ ὁ ἀνεμος.

— Ἐνῶ πάντες ἐπιστεύαμεν ὅτι ὁ ἀρτιγέννητος Γυμναστικὸς Σύλλογος ἐτελεύτησεν, ἥδη παρατηροῦμεν ὅτι οὐ μόνον ζῆ ἀλλὰ καὶ ἠδρῶθη. Τὸ πενταμελὲς διοικητικὸν τοῦ Συλλόγου συμβούλιον εἰργάσθη ἡρέμα καὶ ἀθορύβως ὥστε ἔφερον εἰς πέρας τὸ ἔργον, ὅπερ πάντες ἐθεωροῦμεν ὡς ναυαγήσαν. Ἐν μικρῷ σχεδὸν διαστήματι χρόνου διὰ τῶν γλίσχρων μέσων ἅτινα διεθετε κατασκεύασεν ἅπαντα τα γυμναστικὰ ὄργανα, ὅλα ἰδιόκτητα, χωρὶς νὰ παραλάβῃ οὔτε ἐν ἐκ τῶν διὰ τὸ ἐνταῦθα Γυμνάσιον προωρισμένων τοιούτων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, σήμερον δὲ τὰ ἐτοποθέτησε εἰς τὸ κατὰ τὴν θέσιν «κάτω βαπόρια» εὐρὺ γήπεδον τοῦ κ. Κουρκουτάκη, τὴν προσεχῆ δὲ Παρασκευῇ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, θέλει τελέσει καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Συλλόγου. Ἐν τῶν ἀξιοτίμων μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μᾶς ἐβεβαίωσεν ὅτι πολλὰ ὀφείλονται τῷ διδασκάλῳ τῆς γυμναστικῆς κ. Στροπέλῃ ὅστις πάνυ φιλοτίμως εἰργάσθη ὑπὲρ τοῦ ταχέως καὶ ἀνελλιπούς καταρτισμοῦ τῶν γυμναστικῶν ὀργάνων. Τῷ τε διοικητικῷ συμβουλίῳ τοῦ Συλλόγου ὡς καὶ τῷ διδασκάλῳ κ. Στροπέλῃ συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας δι' ὅσα ἀόκνως εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῆς ταχέως εὐδοξοῦσας τοῦ σκοποῦ τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου, τοῦ ὁποῖου τὴν χρησιμότητα μάταιον κρίνομεν νὰ ὑποδείξωμεν καὶ αὐθις πρὸ μικροῦ δι' ἱκανῶν ἐξάραντες αὐτόν.

— Ἡ «Πανόπη» προβλέπουσα ὅτι πυρὴν τοῦ συνδυασμοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἔσονται οἱ κ. κ. Κεχαγιᾶς καὶ Μαυρογορδάτος, θρηνεῖ ἐπὶ τούτῳ καὶ παραμυθουμένη ἐπ' ἀνέρχεται εἰς τὰ περὶ μεταστάσεως αὐτῶν κατὰ τὸν παρελθόντα Μάϊον, ὅχι διότι φρονεῖ, ὅτι τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἔχει σημασίαν τινα, ἀλλὰ διότι στερεῖται ἄλλων σημαντικωτέρων. Ἴνα δὲ δυσμενεστέρους αὐτοὺς καταστήσῃ τῇ ἀντιπολιτεύσει ἰσχυρίζεται ὅτι ἐγχώριος τις ἐφημερίς, συνηγοροῦσα ὑπὲρ αὐτῶν, ἔγραψεν ὅτι ἀπηνήθησαν τὸν κ. Δεληγιάννην διότι «ἐπέισθησαν ὅτι ἦγε τὸ ἔθνος κατὰ κρημνῶν ὁ πρώην Πρωθυπουργὸς διὰ τῆς ὀλεθρίας πολιτικῆς του, πολιτικῆς ἣν τότε πάλιν ἀσπάζονται (Κεχαγιᾶς καὶ Μαυρογορδάτος) ὡς σώτειραν τοῦ ἔθνους». Καθόσον οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἐγχώριος ἐφημερίς ἔγραψε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συνηγορήσασα ὑπὲρ τῶν ἐπὶ ἀσταθείᾳ κατηγορουμένων, φρονοῦμεν ὅτι ἡ συναδέλφος ἐννοεῖ τὸν «Πολίτην». Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀνυ-

ποστάτου τούτου ισχυρισμού τῆς συναδέλφου ἀναδημοσιεύομεν ὀλοκλήρον τὸ τεμάχιον τὸ ἀφορὸν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 φύλλου τοῦ «Πολίτου» :

«Καὶ μήπως χρειάζεται ἄλλη ἀπάντησις εἰς ἐκείνους οἵτινες ἔχουν τὴν μωρίαν νὰ κατηγορῶσι τῆς διαλυθείσης βουλῆς διότι ἀνεβίβασεν εἰς τῆς ἀρχὴν τὸν κ. Τρικούπην; ὅταν τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν ζήτημα ἀπέτυχε, ὅταν οἱ λιμένες μας στενωῶς ἀπεκλείσθησαν, ὅταν ὁ κυβερνήτης ἐγκατέλιπε τὴν ἐξουσίαν εἴτε διότι ἦτον ἀνίκανος νὰ τὴν κρατήσῃ εἴτε διότι ἀνηλεῶς ἐλακτίζετο, ὅταν οὐδεὶς ἄλλος ὑπῆρξε νὰ ἀναλάβῃ τὴν κυβερνήσιν εἰμὴ ὁ κ. Τρικούπης, ὃν καὶ ἡ βασιλεία ἤθελε, τὴν δὲ θελήσιν τῆς διὰ πολλῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ καταρτισμοῦ (ὡς ἐνήργησεν αὐτὸν) τοῦ ἀχρόου ὑπουργείου διετράνωσε, τί ἡδύνατο νὰ πράξῃ ἡ βουλή τῆς τῆς Ἀπριλίου ἢ ν' ἀναβιβάσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν προσκαίρως τοῦλάχιστον, τὸν μόνον μνηστῆρα αὐτῆς, τὸν κ. Τρικούπην; Ἡ βουλή ἐκείνη ὤφειλεν ἀναποδράστως νὰ ἀναδείξῃ ταχέως ἓνα κυβερνήτην τῆς χώρας οὔτινος ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας κρισιμοτάτας ἐστερεῖτο, καθόσον δὲ οὐδεὶς ἄλλος ἡδύνατο ὡς ἐκ τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων νὰ ἀναδειχθῇ ἢ ὁ κ. Τρικούπης; ὅστις εἶχε καταλλήλως προπαρασκευάσει τὴν ἀνοδὸν του, δὲν εἶναι ἀξιόμεμπτοι, δὲν εἶναι ποσῶς κατηγορητέοι οἱ ἀναδείξαντες διὰ τῆς ψήφου των ἐκείνον ὃν προηγουμένως κακὸν κακῶς εἶχον ἀνατρέψει. Ἰσως δύναται τις νὰ καταλογίσῃ αὐτοῖς μομφὴν τινα, ἀλλ' αὕτη δὲν δύναται νὰ εἶαι ἄλλη ἢ ὅτι δὲν προεμάντευσαν τὴν διὰ φραγκελίου καὶ λακτισμάτων ἀποπομπὴν των ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου ὃν οἱ χειροκροτήσαντες αὐτὴν «σταῦλον» ἀπεκάλεσαν.»

ΜΟΥΣΙΚΑ.

Ἡ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ FRA DIAVOLO.

Ἐν τῇ Θεατρικῇ Ἐπιθεωρήσει αὐτοῦ τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῇ «Πατρίδι» τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ὁ κ. Δ. Ν. Κ. ἀπηύθυνεν ἡμῖν ἀπορίαν του τινὰ ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοσιευθεῖσαν πρὸ τινος ἐν τῷ «Πολίτῃ» κρίσιν μας περὶ τῆς μουσικῆς ἐννοίας τῆς εἰσαγωγῆς (ouverture) τοῦ Fra Diavolo.

Καί τοι, καθ' ὃν τρόπον ἀπηύθυνεν ἡμῖν τὴν ἀπορίαν του ταύτην, δὲν ἔπρεπε ν' ἀπαντήσωμεν, οὐχ ἦττον ἐκρίναμεν ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν καθήκον νὰ λύσωμεν ἐν ὀλίγοις τὴν ἀπορίαν τοῦ κ. Δ. Ν. Κ., διότι, ἂν καὶ ἀξιῶ γνῶσεις μουσικὰς, οὐ μόνον δὲν ἐννόησε τὴν ἀνάλυσιν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ προέβη νὰ ἐξενέγκῃ γνῶμας τινὰς καθ' ὀλοκλήριαν ἐσφαλμένας καὶ ἀνατρεπούσας ἄξιον πᾶσαν ἀξίαν αἰσθητικὴν τῆς μουσικῆς.

Καὶ ἐν πρώτοις ἡμεῖς ἐν τῷ ἄρθρῳ μας ἐκείνῳ ἀναλύσαντες τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Fra Diavolo ἐξέθημεν λεπτομερῶς τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐξηγάγομεν τὴν ἐννοίαν, ἣν εἶπομεν ὁ δὲ κ. Δ. Ν. Κ., ἐὰν ἀμφισβητῇ αὐτὴν, δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντίκρουσίν της ἐκτιθέμενος ἐπίσης τοὺς λόγους αὐτοῦ. Μὲ τὸ νὰ λέγῃ μόνον, ὅτι τὸ ἰδικόν του οὓς δὲν διέκρινε τοιαύτην ἢ

τοιαύτην ἐννοίαν ἀνευ δικαιολογητικῶν λόγων, τοῦτο δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν, διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς δεκτικότητος καὶ λεπτότητος ἢ παχύτητος μόνον τοῦ ἀκουστικοῦ του τυμπάνου, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει αὐτὸν τὸν ἴδιον καὶ εἶνε ἀδιάφορον διὰ πάντα ἄλλον ὡς ἐπίσης καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, καθ' ὅσον τὸ οὐ αὐτοῦ οὔτε φέρει κἀνὲν ἴδιον προνόμιον ἐπιστημότητος, οὔτε κἀνεὶς τὸ ἀναγνωρίζει ὡς ἔχον ἔκτακτον ἀντιληπτικὴν ἱκανότητα, ὥστε ν' ἀποφαίνεται τόσον αὐθεντικῶς καὶ ἀνευ δικαιολογητικῶν λόγων.

Οὐχ ἦττον ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες νὰ εὐχαριστήσωμεν πλεיותרον τὴν ἀπορίαν του καὶ νὰ ὑποβοηθήσωμεν ἐτι κάλλιον τὸ δύσκολον μουσικὸν οὓς τοῦ κ. Δ. Ν. Κ. προβαίνομεν ὧδε εἰς λεπτομερεστέραν ἐπεξηγήσιν τῆς ἀναλύσεώς μας ἐκείνης.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ μας ἐκείνῳ εὐκρινῶς εἶπομεν, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ ἀρχεται δι' ἐμβατηρίου χαρακτηριστικοῦ ρυθμοῦ δηλοῦντος σαφέστατα βηματισμὸν, τόσον μάλιστα ζωηρῶς, ὥστε καὶ τὸν ἀλούοντα διεγείρει αὐτομάτως εἰς κινήσεις τοιαύτας· ἡ παράστασις δὲ τῶν βηματισμῶν εἶνε ἐκφραστικωτάτη, καθ' ὅσον περὶ τὸ τέλος τοῦ ἐμβατηρίου τούτου ὁ τόνος αὐτοῦ ἐξασθενεῖ ὡσανεὶ δεικνύων οὕτω ἀπομακρυνόμενος τοὺς ὁδοιποροῦντας. Μετὰ τοῦτο ἀρχεται τὸ σάλπισμα τῆς προσβολῆς, τὸ ὁποῖον καὶ ἐν τῇ πρώτῃ πράξει συνοδεύει ἐκ τῆς ὀρχήστρας τοὺς ἀναχωροῦντας στρατιῶτας εἰς καταδίωξιν τῶν ληστῶν καὶ ἀνεύρεισιν τῶν ληστευθέντων κοσμημάτων τοῦ Μιλόρδου. Εὐθὺς μετὰ τὸ σάλπισμα κρούονται λίαν ἰσχυρῶς (fortissime) ἅπαντα τὰ ὄργανα τῆς ὀρχήστρας καὶ ἡχοῦσιν ἐντόνως καὶ σφοδρῶς τὰ βαρέα χάλκινα ὄργανα δίκην ἐκρηγνυμένων κρατῶν πυροβόλων, τὰ ὁποῖα διαδέχονται ζωηρὰ ἐκ μέρους ἰδίως ἀπάντων τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων γοργῶς ἀνιούσαι καὶ κατιούσαι δίχρωμοι διακυμάνσεις παριστάνουσαι ἐπιτυχῶς τὴν ἐπικρατοῦσαν ταραχὴν καὶ τὸν θόρυβον συγκρούσεως τινός. Ἀπασα αὕτη ἡ ταραχὴ, ἀφοῦ ἐκ τοῦ διατονικοῦ τρόπου τοῦ re μεταβεῖ εἰς τὸν συγγενῆ αὐτοῦ τρόπον la μεῖζονα (maggiore) περὶ τὸ τέλος αἰφνης μεταβάλλεται εἰς θρηνητικὸν la ἔλασσον (minore), τὸ ὁποῖον εἰς τὸ οὓς τοῦ προσεκτικοῦ ἀκροατοῦ ποιεῖ αἰφνηδίαν ἐντύπωσιν, ἣτις ἐπαυξάνει ἐτι καὶ ἀναδεικνύεται διὰ τῶν ἐν εἶδει οἰμωγῶν ἢ στεναγμῶν ἐκ μέρους μόνον τῶν πρώτων βιολίων ἐκτελουμένων ἀνὰ δύο φωνῶν διακεκομμένως καὶ με παῦσιν τῶν πρώτων χροῶν τῶν δύο μέτρων τοῦ ρυθμοῦ 6/8. Αἱ δὲ παύσεις ἐνταῦθα ἀριστα γρήσιμεύουσιν, ὅπως ἀπομονώσωσι τὰς φωνὰς ταύτας καὶ ἐξάρωσι ἐτι μάλλον τὸν χαρακτήρα τῶν στεναγμῶν ἢ γοερῶν ἐπιφωνημάτων, ἅτινα, ἐπειδὴ μετ' ὀλίγον οὐ μόνον κατέρχονται εἰς τὴν βαρυτέραν ὀγδόην ἀλλὰ καὶ ἐκτελοῦνται ἢ σὺχως (piano), δίδουσιν ἀμέσως τὴν ἐντύπωσιν ὡσεὶ αἱ ἀποσβεννόμεναι καὶ ἐκλείπουσαι αὐταὶ φωναὶ ἐξέρχονται πράγματι ἀπὸ ἐκπνέοντα ἐμφύχα ὄντα ἢ ὄργανα. Μετὰ τοῦτο ἀρχεται πολεμικὸν ἄσμα ἐπινίκειον λίαν καταφανῶς, διότι τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ μέρη εὐρηνται καὶ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ πράξει τοῦ μελοδράματος καὶ ἄδονται ὡς τοιαῦτα ἐπινίκεια ἀπὸ τῆς σκηνῆς ὑπὸ τῶν νικηφόρων στρατιωτῶν μετὰς λέξεις Vittoria, Vittoria,

Τοιαύτη σαφής και λεπτομερής εἶνε ἡ ἀνάλυσις τῆς εἰσαγωγῆς, καὶ ἂν ὁ κ. Δ. Ν. Κ. ἔχῃ γνῶσιν στοιχειῶν τινῶν μόνον μουσικῆς, ἄς μελετήσῃ καλῶς τὴν μουσικὴν τῆς partition καὶ ἄς μὴ ἐμπιστευθῆται τόσον πολὺ μόνον εἰς τὴν εὐχαισθησίαν τοῦ ὠτὸς αὐτοῦ, τὸ ὅποσον, ὡς φαίνεται, εἶνε ἔτι πολὺ ἄπειρον νὰ ποιῇ ταιαύτας μουσικὰς παρατηρήσεις, ἀφοῦ, διὰ νὰ κατανοήσῃ μάχην, ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀκούσῃ πραγματικὸν κρότον πυροβόλων καὶ ὄβουζίων ἐκ τῶν προμαχῶνων τῆς ὀρχήστρας καὶ νὰ ἴδῃ τὴν λάμπην τῶν ἐκπυροσκοπήσεων καὶ νὰ ὀσφρανθῇ τὴν πυρίτιδα!

Ἄλλ' ὁ κ. Δ. Ν. Κ. δὲν ἠρέσθη μόνον ἐν τῇ διατυπώσει τῆς ἀπορίας του ταύτης περὶ τὴν μουσικὴν ἔννοιαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Fra Diavolo· ἔχων τὴν ἰδέαν ὅτι εἶνε verse καὶ μάλιστα très verse εἰς τὴν μουσικὴν ὥστε νὰ γνωρίζῃ ἐξ ὀνόματος καὶ τὴν Walkyrie καὶ τοὺς Niebelungen τοῦ Wagner, ἐπεχείρησε νὰ ἀναπτύξῃ ἡμῖν νέας θεωρίας περὶ τῶν εἰσαγωγῶν, καθ' ἃς ἡ ἀξία τῶν εἰσαγωγῶν εἶνε νὰ μὴ ἔχωσι καμμίαν ἀξίαν! διότι, λέγει, αἱ εἰσαγωγαὶ δὲν εἶνε ἢ σύρραμμα «φαιδρῶν» μελωδιῶν ὡς ἐν τῷ Fra Diavolo ἢ σ κ α ι ἄ ς καὶ μελαγχολικῆς μελωδίας ὡς ἐν τῇ Forza del Destino. (Ὁ Verdi, φρονοῦμεν, δὲν θὰ κολακευθῇ τόσον πολὺ, ὅταν μάθῃ, ὅτι ὁ κ. Δ. Ν. Κ. ἐχαρικήθησε τὴν μουσικὴν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Forza del Destino ὡς σ κ α ι ἄ ν, δηλαδὴ μ ω ρ ἄ ν καὶ ἄ δ ἔ ξ ι ο ν μελωδίαν!...) Κατὰ τὸν κ. Δ. Ν. Κ. αἱ εἰσαγωγαὶ γράφονται διὰ νὰ τέρπωσιν ἀπλῶς τὸ οὖς τοῦ ἀκροατοῦ· εἴτε δηλαδὴ ἰδίᾳ εἰσαγωγῆ ἑκτελεῖται ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκάστου μελοδράματος, εἴτε μερικὰ φαιδρὰ ἢ σ κ α ι ἄ μουσικὰ τεμάχια καμμιάς λαντέρνας ἢ ὀργανέτου, τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε τὸ ἴδιον διὰ τὸ ὀλιγαρκὲς μουσικὸν οὖς τοῦ κ. Δ. Ν. Κ., τὸ ὅποσον μακαριῶς ἀρκεῖται εἰς τὴν φυσικὴν εὐχαρίστησιν μόνον τοῦ τυμπάνου του. Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἀξίωσις εἶνε ἀντικρὺς ἀρνήσις πάσης αἰσθητικῆς ἀξίας τῆς μουσικῆς! Τοῦτο εἶνε ἀδιάφορον διὰ τὸν νέον κριτικὸν μας κ. Δ. Ν. Κ. «Ὅλοι οἱ μουσουργοὶ, οἵτινες προσπαθοῦσι διὰ τῆς μουσικῆς νὰ διερμηνεύωσι διάφορα πάθη καὶ αἰσθήματα καὶ νὰ παριστάνωσι τρικυμίας, θυέλλας, καὶ παντοίας εἰκόνας τῆς φύσεως, εἰσὶ διὰ τὸν κ. Δ. Ν. Κ. μωροὶ καὶ ἀνόητοι!...

Ὁ κ. Δ. Ν. Κ., ἀντὶ νὰ διακινδυνεύῃ ἀναμιγνύμενος εἰς τοιαῦτα δυσχερῆ ζητήματα καὶ νὰ προβαίῃ εἰς ἰδίᾳς τ α λ μ η ρ ἄ ς, ὡς λέγει ὁ ἴδιος, παρατηρήσεις, φρονοῦμεν, ὅτι θέλει πράξῃ καλῶς, ἂν περιορισθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἀνεύθυνον μετάφρασιν τῶν μουσικῶν κρίσεων τῶν Larousse καὶ Clement, ὅπου δὲν διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ εἴπῃ πράγματα ὅλως ἀναίθετα πάσης μουσικῆς ἀξίας, ὅπως ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδείξαμεν, καὶ ὅπως φαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἐξῆς δύο ἄλλων ἰδίων μουσικῶν κρίσεων του, τῶν μόνων, ἃς μέχρι σήμερον ἐξέφερε, καὶ αἵτινες εἰσὶ πάντῃ ἐσφαλμένα καὶ ἐλέγχουσαι ἀπειρίαν, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἄλλο τι χαρακτηριστικώτερον.

Ὅστω λ. χ. ἐν τῇ βραχυτάτῃ μουσικῇ ἐπιθεωρήσει αὐτοῦ διὰ τὸ μελόδραμα Fra Diavolo ἐξ ὅλης τῆς ὥρας αὐτοῦ μουσικῆς ἕνα μόνον μαργαρίτην ὁ κ. Δ. Ν. Κ. ἀνεκάλυψε καὶ ἀπεθαύμασεν ἐν ὑψίστῃ μουσικῇ

γοητεία, τὴν ἀπλουστάτην καὶ κοινὴν φράσιν: Milord, il tuo portofolio!... τοῦτο ὅμως ἀφορᾷ τὸ ἴδιον γοῦστον τοῦ κ. Δ. Ν. Κ. καὶ de gustibus non disputandum...

Τὸ ἀστεῖον ὅμως εἶνε, ὅτι ὁ κ. Δ. Ν. Κ. ἐν τῇ Forza del Destino ἐν τῷ μουσικῷ οἴστρω του προέβη καὶ μέχρι τοῦ νὰ διορθώσῃ αὐτὸν τὸν Verdi, διότι κατὰ τὴν τελικὴν ἐν τῇ τεταρτῇ πράξει διωφδίαν τοῦ Δὸν Ἀλβάρου καὶ Δὸν Κάρλου ἐν τῇ μουσικῇ τῆς φράσεως τοῦ Δὸν Κάρλου ἀπαντῶντος δριμύτως πρὸς τὰς παρακλήσεις τοῦ Δὸν Ἀλβάρου:

Ah! una suora mi lasciati

ὁ Verdi, λέγει ὁ κ. Δ. Ν. Κ. κακῶς δὲν ἐσημείωσε κινήσιν χρόνου ταχύτεραν, καθ' ὅσον ἡ ὑπάρχουσα βραδεῖα κινήσις δὲν δύναται νὰ παραστήσῃ τὴν λύσσαν καὶ ὀργὴν τοῦ Δὸν Κάρλου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν! Καὶ ἐν τούτοις, ἂν ὑπῆρξεν ἐπιτυχεστέρα ἐμπνευσις καὶ λεπτοτέρα φυσιολογικὴ παρατήρησις καὶ ψυχολογικὴ παράστασις θαυμασία ἐκ μέρους τοῦ Verdi καθ' ὅλον τὸ μελόδραμα, εἶνε ἡ μελωδικὴ αὐτὴ φράσις, τὴν ὁποίαν τὸ νέον μουσικὸν πνεῦμα τοῦ κ. Δ. Ν. Κ. ἐκάκισεν!

Ἐν πρώτοις ἡ λύσσα καὶ ἡ ὀργὴ εἰς τὸν βαθμὸν αὐτὸν οὐδέποτε ἐκφράζονται διὰ γοργοῦ ῥυθμοῦ, ἀλλὰ λέξιν πρὸς λέξιν, συλλαβὴν πρὸς συλλαβὴν, ὅπως ἐμποιηθῇ εἰς τὸν ἀντίπαλον ζωηροτέρα ἔτι ἡ αἰσθησις τῆς προσβολῆς καὶ ὕβρεως καὶ ὅπως παραταθῇ ὅσον οἶόν τε ἢ ἐκ τῆς προσβολῆς ὀδύνη τοῦ προσβαλλομένου· ἐξ ἄλλου δὲ τὸ μέγα αἰσθημα τῆς ὀργῆς καὶ λύσσης πιέζει τὸ στήθος τοῦ ἐν τῷ παροξυσμῷ αὐτῶν εὕρισκομένου ἀτόμου, ὅπερ μετὰ κόπου καὶ βραδύτητος προφέρει τὰς λέξεις. Ἐξ ἄλλου δὲ ἐνταῦθα ὁ Verdi ἐδείξεν ἔξοχον πνεῦμα λεπτοτάτης ψυχολογικῆς παρατηρήσεως, καθ' ὅσον εἰς τὸ στόμα τοῦ ὀργισμένου Δὸν Κάρλου ἔθηκε τὴν αὐτὴν μουσικὴν δι' ἧς ὁ Δὸν Ἀλβάρου ἀπευθύνει εἰς αὐτὸν τὴν παράκλησιν του. Ἐπιτυχεστέρα καὶ ὠραιότερα ἐκφρασις μεγίστου πείσματος, σαρκασμοῦ καὶ ὕβρεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἢ ὅταν ὁ ὑβρίζων ἐπαναλαμβάνῃ τὰς πρὸς τὸν προσπίπτοντα καὶ ἐκλιπαροῦντα ἑθρόν του ὕβρεις μὲ τὸν αὐτὸν τόνον καὶ χρόνον, μεθ' οὗ ἐκεῖνος ἀπηύθυνε τὴν παράκλησιν του.

Θὰ συνομολογήσῃ ἡμῖν, πιστεύομεν, ἤδη ὁ κ. Δ. Ν. Κ., ὅτι δὲν εἶνε τόσον εὐχερὲς τὸ ἔργον τῆς κριτικῆς ἐν τῇ μουσικῇ οὔτε τόσον ἀσφαλὲς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ τις παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν μουσικῶν ζητημάτων, ὅταν δὲν φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ κατάλληλα ἐφόδια τῶν διαφόρων ἐκείνων γνώσεων τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὸ ἔργον τοῦτο. Ἡ γνῶσις μόνη στοιχείων τινῶν μουσικῆς δὲν εἶνε ἀρκούσα, καὶ ὁ ἀξίων μὲ μόνᾳ ταῦτα νὰ κρίνῃ τὴν μουσικὴν τῶν μελοδραμάτων ἐπιχειρεῖ πτῆσιν Ἰκάρειον, ἐξ ἧς βεβαιότατα θέλει καταπέσει δεινῶς.

Φιλόμολπος.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ γραφεῖον τοῦ Δικηγόρου Ἰω. Ν. Ἀλεξοπούλου μετεφέρθη ἀνωθεν τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος Ν. Βόγλη ὅπου τέως ἦτο τὸ ἀσφαλτικὸν γραφεῖον Ἀριστ. Ἰσμουρλή.